

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Електронне зображення

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ
(ISO 12651:1999, IDT)

ДСТУ ISO 12651:2007

Видання офіційне

Б3 № 10– 2007/432

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2013

ПЕРЕДМОВА

1 ВНЕСЕНО: Науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут мікографії (НДІ мікографії) та Технічний комітет стандартизації «Страховий фонд документації» (ТК 40)

ПЕРЕКЛАД І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ: Т. Беззубець; В. Гармаш (науковий керівник); А. Некрасов; В. Степаненко, канд. екон. наук

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 10 жовтня 2007 р. № 254 з 2009–07–01

3 Національний стандарт відповідає ISO 12651:1999 Electronic imaging — Vocabulary (Електронне зображення. Словник термінів)

Ступінь відповідності — ідентичний (IDT)

Переклад з англійської (en)

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Право власності на цей документ належить державі.

Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.

Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України

Держспоживстандарт України, 2013

ЗМІСТ

	С.
Національний вступ	IV
Вступ до ISO 12651:1999	IV
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Принципи та правила побудови словника	1
4 Терміни та визначення понять	3
Абетковий покажчик англійських термінів	11
Абетковий покажчик французьких термінів	17
Додаток НА Абетковий покажчик українських термінів	22
Додаток НБ Перелік національних стандартів України, згармонізованих з міжнародними нормативними документами, на які є посилання в цьому стандарті	24

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожний переклад ISO 12651:1999 Elektronic imaging — Vocabulary (Електронне зображення. Словник термінів).

Технічний комітет стандартизації, відповідальний за цей стандарт, — ТК 40 «Страховий фонд документації».

Стандарт установлює відповідну термінологію у сфері електронного зображення.

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

— слова «Цей міжнародний стандарт» замінено на «Цей стандарт»;
— структурні елементи стандарту: «Титульний аркуш», «Передмова», «Національний вступ», першу сторінку та «Бібліографічні дані» — оформлено відповідно до вимог національної стандартизації України;

— вилучено «Передмову» до ISO 12651:1999 як таку, що безпосередньо не стосується цього стандарту;

— у розділі 2 наведено «Національне пояснення», а в розділі 3 — «Національну примітку», виділені рамкою;

— у розділі 3 вилучено те, що безпосередньо не стосується цього стандарту;

— вилучено визначення термінів англійською та французькою мовами;

— додучено додаток НА (Абетковий покажчик українських термінів);

— додучено додаток НБ (Перелік національних стандартів України, згармонізованих з міжнародними нормативними документами, на які є посилання в цьому стандарті).

Терміни та визначення понять (терміностатті) оформлено згідно з ДСТУ 3966:2000 (Термінологія. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення). Зокрема частина терміна може бути

— у круглих дужках напівгрубим шрифтом, щоб подати коротку та повну форму терміна;

— у квадратних дужках, щоб сумістити два терміни, які мають спільні елементи.

В абетковому покажчику суміщені терміни, а також короткі й повні терміни, подано окремо, без дужок, з однаковим номером терміностатті.

Замість міжнародного стандарту ISO 1087:1990, на який є посилання, чинні ISO 1087-1:2000 та ISO 1087-2:2000.

Копії нормативних документів, на які є посилання у цьому стандарті, можна замовити в Головному фонду нормативних документів.

ВСТУП до ISO 12651:1999

Технологія зображень дає початок багатьом видам міжнародного обміну як матеріального, так і інтелектуального характеру. Цей обмін часто ускладнено великом різноманіттям термінів, що їх використовують у різних сферах або мовах для визначення того самого поняття, а також через відсутність або неточність визначення потрібних термінів.

Щоб уникнути неправильного тлумачення та полегшити такий обмін, важливо пояснити визначення, вжити термінів, яких доречно використовувати в різних мовах для позначення одного його самого поняття, та подати визначення, які забезпечать задовільну відповідність різноманітних термінів у різних мовах.

Ціль цього стандарту — забезпечити однозначне визначення для тлумачення понять. Сфера застосування кожного поняття передбачає визначення, які відповідають головному їх використанню. Через обставини, що обмежують вживання поняття, потрібно конкретніше (специфічніше) його визначити.

Проте, у разі можливого погоджування кожного окремого стандарту коректор попереджає, що динаміка мови та завдання, пов'язані зі стандартизацією та змістом словників, можуть виявити невідповідність між деякими стандартами.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ЕЛЕКТРОННЕ ЗОБРАЖЕННЯ

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ

ЭЛЕКТРОННОЕ ИЗОБРАЖЕНИЕ

СЛОВАРЬ ТЕРМИНОВ

ELECTRONIC IMAGING

VOCABULARY

Чинний від 2009-07-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт призначений полегшити спілкування у сфері електронного зображення. Він подає терміни та визначення понять стосовно сфери інформаційних технологій та яких ідентифіковано серед споріднених визначень.

Щоб полегшити переклад на інші мови, терміни та визначення понять сформульовано таким чином, щоб максимально не допустити будь-якої специфічності, пов'язаної з мовою.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У наведених нижче нормативних документах зазначено положення, які через посилання в цьому тексті становлять положення цього стандарту. У разі датованих посилань пізніші зміни до будь-якого з цих видань або перегляд їх не застосовують. Однак учасникам угод, базованих на цьому стандарті, рекомендовано застосовувати найновіші видання нормативних документів, поданих нижче. У разі недатованих посилань треба користуватись останнім виданням наведених документів. Члени IEC та ISO впорядковують каталоги чинних міжнародних стандартів.

ISO 1087:1990 Terminology — Vocabulary

ISO 3166-1:1997 Codes for the representation of names of countries and their subdivisions — Part 1: Country codes.

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

ISO 1087:1990 Термінологія. Словник термінів

ISO 3166-1:1997 Коди для подання назв країн або їх частин. Частина 1. Коди країн.

3 ПРИНЦИПИ ТА ПРАВИЛА ПОБУДОВИ СЛОВНИКА

3.1 Визначення терміностатті

У розділі 4 подано терміностатті. Кожна терміностаття складається з набору необхідних елементів, що охоплює номер, один або кілька синонімічних термінів і вислів щодо визначення певного поняття. Крім того, у терміностатті можуть бути приклади, примітки чи ілюстрації, щоб полегшити розуміння визначення.

Іноді той самий термін може мати визначення в різних терміностаттях або одна терміностаття може охоплювати два чи більше визначення, як описано в 3.5 і 3.8 відповідно.

Деякі терміни, такі як **словник термінів** (*vocabulary*), **поняття** (*concept*), **термін** (*term*), **визначення поняття** (*definition*), вжиті в ISO 12651, використано в тому значенні, у якому їх визначено в ISO 1087.

3.2 Склад терміностатті

Кожна терміностаття має необхідні елементи, визначені в 3.1 і, за потреби, додаткові елементи. Терміностаття може мати наведені нижче елементи в такій послідовності:

- a) класифікаційний номер (загальний для всіх мов, на яких опубліковано ISO 12651);
- b) певний термін або термін, якому надають найбільшу перевагу в цій мові. Відсутність загальноприйнятого терміна для визначення поняття цією мовою позначено символом, що складається з п'яти крапок (.....), який може бути використано для того, щоб зазначити слово в терміні, яке варто вибрести у кожному окремому випадку;
- c) терміни, прийнятні в якій-небудь одній країні (ідентифіковані відповідно до правил ISO 3166-1);
- d) скорочення терміна;
- e) припустимі синоніми терміна(-ів);
- f) текст визначення, згідно з 3.4;
- g) один або кілька прикладів з написом «*Приклад(и)*»;
- h) одна чи кілька приміток, які визначають особливі випадки стосовно використання понять з написом «*Примітка(-и)*»;
- i) рисунок, графік або таблиця, що можуть бути загальними для різних статей.

3.3 Класифікація терміностаттей

Кожна терміностаття має порядковий номер, що складається з двох знаків.

Для того, щоб версії цього стандарту на різних мовах були взаємопов'язані, усім терміностаттям надано однакові для всіх мов номери.

3.4 Вибір термінів і побудова визначень

Вибрані терміни та їх визначення мають, наскільки це можливо, відповідати сучасній практиці. Якщо виникають суперечності, треба приймати рішення, які задовольняють більшість.

3.5 Багатозначність

Якщо в одній з кількох мов цей термін має кілька значень, то кожне з них виділяють в окрему терміностаттю, щоб полегшити переклад на інші мови.

3.6 Скорочення

Як зазначено в 3.2, деякі терміни мають частовживані літерні скорочення. Такі скорочення не використовують у текстах визначень, прикладах або примітках.

3.7 Застосування круглих дужок

У деяких термінах слово або слова, надруковані напівгрубим шрифтом, взято у круглі дужки. Ці слова входять до складу повної форми терміна, але можуть бути опущені, якщо використання короткої форми терміна в технічному контексті не призводить до двозначності.

У деяких терміностаттях за термінами наведено слова в круглих дужках, надруковані звичайним шрифтом. Ці слова — не частина терміна, але є вказівками щодо його використання, конкретизують сферу його застосування або граматичну форму.

3.8 Застосування квадратних дужок

Коли кілька споріднених термінів може бути визначено текстами, що відрізняються лише кількома словами, терміни та їх визначення групують в одну терміностаттю. Слови, які треба замінити, щоб одержати різні значення терміна, беруть у квадратні дужки [] у тій послідовності, що в терміні та у визначенні.

3.9 Застосування термінів, надрукованих у визначеннях напівгрубим шрифтом з використанням знака «зірочка»

Терміни, надруковані напівгрубим шрифтом у визначенні, прикладі або примітці, визначені цим стандартом. Проте треба зазначити, що термін друкують напівгрубим шрифтом лише тоді, коли він уперше з'являється в кожній статті.

Національна примітка

В українських термінологічних стандартах зазвичай терміни, установлені цим стандартом і вжиті у визначеннях інших термінів цього стандарту, виділено в текстах визначень підкресленням

4 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

4.01 електронне зображення

Подання документа візуально за допомогою елементів зображення цифрового запам'ятувального засобу на екрані дисплея чи на твердій копії

en electronic image

fr image électronique

4.02 раstroвое подання зображення

Зображення, яке подають як набір бітів

en bit-mapped image

fr image numérisée

4.03 електронне зображення

Електронні методи щодо подавання, записування, обробляння, запам'ятування, переносіння та використовування зображень

en electronic imaging

fr imagerie électronique

4.04 керування електронним зображенням; ЕІМ

Координувальне використання електронного зображення в цілому завдяки технічним прийомам уведення, записування, оброблення, запам'ятування, перенесення та використання зображень

en electronic image management, EIM (abbreviation)

fr gestion électronique de documents; GED (abréviation)

4.05 оптична пам'ять

Пам'ять, у яку дані записують та/або з якої їх можна прочитати за допомогою оптичних засобів

en optical memory

fr mémoire optique

4.06 оригінал

Перше покоління електронного зображення, яке використовують для отримання дублікатів

en master (noun)

fr support maître

4.07 раstroвое зображення

Зображення, сформоване набором зображеннями елементів, упорядкованих на зразок сітки

en raster image

fr image en mode points

4.08 растріві дані

Дані, що конкретизують значення зображені елементів у растрому зображені

en raster data

fr données en mode points

4.09 растрове сканування

Метод взяття чи відтворювання будь-якого зображення, використовуючи полінійний хід

en raster scan

fr balayage par ligne

4.10 векторне зображення даних

Зображення, яке зберігають як файл даних, у якому наведено векторну інформацію

en vector data image

fr image numérisée en mode vecteur

4.11 вектор

Лінія, якій задано довжину та напрямок

en vector

fr vecteur

4.12 растрове зображення процесора; RIP

Процесор, спроможний створювати растрое подання зображення з будь-якої іншої форми електронного файла даних

en raster image processor; RIP (abbreviation)

fr processeur d'images en mode points; PIMP (abréviation)

4.13 факсиміле

Точна копія документа

en facsimile

fr facsimilé

4.14 перетворювач

Пристрій, що перетворює аналогові сигнали від сканера у подвійний (цифровий) код

en digitizer

fr numériseur

4.15 [охоплення] [сканування] формату

Максимальні розміри, у межах яких може бути охоплено (узято) інформацію з документа

en capture size; scan size

fr format de numérisation

4.16 строк сканування

Середній строк сканування документа зазначеного формату

en scan time

fr temps de numérisation

4.17 сканер

Пристрій, у якому світло відбивається або проходить крізь документ, перетворюючись в аналоговий сигнал відповідної оптичної густини та потрібного кольору, що його перетворювач переводить у цифрову форму.

Примітка. Цей термін частіше використовують, посилаючись на пристрій, який дає змогу розгорнути зображення та оцифрувати документ

en scanner

fr numériseur/explorateur; scanner

4.18 фотодіод

Світлоочутливий стримувальний механізм у сканері, який складається з одного чи більше фотоелементів

en photodiode device

fr photodiode

4.19 сканер апертурної карти

Пристрій для сканування мікрозображенів в апертурних картах.

Примітка. Деякі сканери можуть також читувати інформацію з карти

en aperture card scanner

fr numériseur de cartes à fenêtre

4.20 сканер рулонної плівки Пристрій для сканування мікрофільму у формі рулону	en fr	roll film scanner numériser de microfilms en rouleau
4.21 сканер мікрофіш Пристрій для сканування мікрофіш	en fr	microfiche scanner numériser de microfiches
4.22 планшетний сканер Пристрій для сканування, який має пласку поверхню для вхідного матеріалу. Примітка. Загалом застосовують для сканування обмеженого матеріалу	en fr	flat-bed scanner numériser à plat
4.23 сканер з рухомою апертурою <u>Сканер</u> , у якому світлочутливий пристрій є частиною сканувального механізму і перетинає документ під час сканування	en fr	flying aperture scanner numériser du type «flying aperture»
4.24 сканер з рухомою світловою плямою <u>Сканер</u> , у якому пляма світла перетинає документ під час сканування	en fr	flying spot scanner numériser du type «flying spot»
4.25 інтелектуальний сканер <u>Сканер</u> , призначений для <u>оптичного розпізнавання символів</u> , читання <u>штрихового коду</u> тощо	en fr	intelligent scanner numériser à assistance intégrée
4.26 електронне зображення відтінків сірого Результат <u>електронного зображення</u> , що відображає сіру забарвленість	en fr	electronic image grey scaling gradation électronique de gris d'une image
4.27 чорно-білий сканер <u>Сканер</u> , у якому вихідний аналоговий сигнал містить лише інформацію, що відповідає оптичній густині документа. Примітка. За допомогою додаткового програмного забезпечення можна сканувати з відтінками сірого	en fr	black-and-white scanner numériser en noir et blanc
4.28 сканер із зарядовим зв'язком; CCD-сканер <u>Сканер</u> , з'єднаний зі світлочутливим напівпровідниковим приладом, який може збирати, зберігати та переміщувати накопичені електричні заряди	en fr	charge coupled device scanner; CCD scanner (abbreviation) numériseur à CCD
4.29 кольоровий сканер <u>Сканер</u> , у якому аналоговий сигнал вихідних даних має інформацію, що відповідає оптичній густині кольорового документа	en fr	colour scanner (GB); color scanner (US) numériseur couleur
4.30 (мозаїчне) розташування вікон Метод послідовного розподілення електронного зображення аналогічних розмірів досконалих централізованих зон	en fr	tiling pavage

4.31 [імітування] [імітація] півтонів [Метод] [Наслідок] моделювання відтінків сірого, у якому використовують змішані зразки чорно-білих <u>зображенувальних елементів</u> у межах осередку	en dithering fr tramage
4.32 межа сканера Рівень відображення світла, який у <u>чорно-білому сканері</u> визначає, чорним чи білим записано пункт документа	en scanner threshold fr seuil d'un numériseur
4.33 масштабування Технічний прийом, за якого використовують алгоритм для переведення растроного подання однієї густини у раstroве подання іншої густини. <i>Примітка.</i> Масштабування звичайно охоплює розширення чи звуження зображення	en scaling fr changement de densité de points
4.34 роздільність Здатність <u>сканера</u> чи зображення відтворювати дрібні деталі зображення	en resolution fr résolution
4.35 стиснення зображення Технічний прийом, який використовують для зменшення числа бітів в <u>електронному зображені</u> файла	en image compression fr compression (d'une image)
4.36 зменшення стиснення зображення Технічний прийом для відновлення <u>електронного зображення</u> файла зі стисненої форми	en image decompression fr décompression (d'une image)
4.37 кратність стиснення Різниця між числом бітів у <u>електронному зображені до та після стиснення</u>	en compression ratio fr taux de compression
4.38 східчастість Подання неперервної лінії у формі східців	en aliasing fr crénelage
4.39 лінійність Здатність відображенувальної системи точно відтворювати будь-яку пряму лінію	en linearity fr linéarité
4.40 муаровий ефект Дефект зображення, спричинений втручанням у зразок документа та частоту сканування	en moiré effect fr moiré
4.41 оптичний диск Диск, що приймає та зберігає інформацію у формі позначок у записувальному шарі, що їх можна прочитати оптичним променем	en optical disk fr disque optique

4.42 відеодиск Диск, на якому зображення зазвичай рухається та поєднується зі звуковою інформацією, яку наносять гвинтовим нарізуванням звукової доріжки. <i>Примітка.</i> Відеодиски на цей час — основні оптичні диски, використовувані аналоговою та цифровою (CD-I, DVI, CD-TV) записувальною технікою	en fr	video disk vidéodisque
4.43 (оптичний) диск багаторазового записування та читання; WORM <u>Оптичний диск</u> , у якому кожен <u>логічний сектор</u> може бути використано багаторазово	en fr	write-once-read-many optical disk; WORM (abbreviation) disque non réinscriptible; WORM (abréviation)
4.44 оптичний диск перезаписування <u>Оптичний диск</u> , у якому дані <u>логічних секторів</u> може бути знищено, а інші дані записано на їх місце	en fr	rewritable optical disk disque réinscriptible
4.45 запам'ятувальний компакт-диск для читання; CD-ROM <u>Оптичний диск</u> , який містить раніше записані дані та використовуваний лише для читання	en fr	compact disk-read only memory; CD-ROM (abbreviation) compact disque ROM; CD-ROM (abréviation)
4.46 оптична карта Карта, яка має ділянки <u>оптичної пам'яті</u>	en fr	optical card carte à mémoire optique
4.47 оптичний відгалужувач <u>Оптична пам'ять</u> у формі стрічки	en fr	optical tape bande optique
4.48 звукова доріжка Доріжка, яку нанесено оптичним променем від центра диска під час послідовного кругового обертання чи одного руху вздовж карти або стрічки	en fr	track piste
4.49 корпус системного блока Корпус для <u>оптичного диска</u> , який захищає диск та сприяє обміну дисків	en fr	case enveloppe de protection
4.50 оптичний диск-картридж; ODC Прилад, який має <u>корпус системного блока</u> з <u>оптичним диском</u>	en fr	optical disk cartridge; ODC (abbreviation) cartouche de disque optique; CDO (abréviation)
4.51 [магнітно-оптичне] [МО] записування Технічний прийом реєстрування даних записувальним пристроєм з використанням оптичних засобів, щоб змінювати полярність магнітного поля в записувальному пристрої	en fr	magneto optic recording; MO recording (abbreviation) enregistrement magnéto-optique; enregistrement MO (abréviation)
4.52 фаза обернення записування Технічний прийом реєстрування даних записувальним пристроєм з використанням ла-	en	phase change recording; PC recording (abbreviation)

зерного променя, щоб змінити його з аморфного (неструктурованого) стану на мікрокристалічний (структураний) стан і навпаки	fr	enregistrement par changement de phase
4.53 комп'ютерне виведення даних на лазерний диск Технічний прийом реєстрування інформації на <u>оптичних дисках</u> з комп'ютерного виводу даних	en	computer output laser disk; COLD (abbreviation)
	fr	COLD (abréviation)
4.54 [оптичне] [інтелектуальне] розпізнавання символів Технічний прийом розпізнавання символів і перетворення їх у двійчастий код, який передбачає використання світлоочутливих пристрій	en	optical character recognition; OCR (abbreviation); intelligent character recognition; ICR (abbreviation)
	fr	reconnaissance optique de caractères; ROC (abréviation)
4.55 штриховий код Подання даних як серії паралельних ліній та інтервалів	en	bar code
	fr	code barre
4.56 обернена сумісність Здатність програмного забезпечення та технічних засобів використовувати дані, створені попереднім поколінням програмного забезпечення й технічних засобів	en	backward compatibility
	fr	compatibilité ascendante
4.57 (оптичний) дисковод Пристрій для зберігання <u>оптичних дисків</u> , їх автоматичного вибирання та переміщення з одного на інший	en	(optical) jukebox
	fr	jukebox
4.58 монітор з високою роздільністю Дисплей з високою виразністю екрана. Примітка. Екран, який дає змогу більше ніж двом мільйонам фотолюмінісцентних крапок бути показаними одночасно, звичайно називають монітором високого визначення	en	high resolution monitor
	fr	moniteur haute résolution
4.59 оптичний привід Пристрій для читання чи записування на оптичні засоби інформації (диск, стрічка, картка тощо)	en	optical drive
	fr	lecteur optique; lecteur-enregistreur optique
4.60 логічний сектор На <u>оптичному диску</u> найменший набір адресованих даних, які може бути записано або прочитано	en	logical sector
	fr	secteur logique
4.61 зображенувальний елемент; піксель Найменший елемент <u>електронного зображення</u> . Примітка. Абревіатура <u>піксель</u> — найпоширеніший термін, який використовують для того, що визначають	en	picture element; pixel (abbreviation); pel (abbreviation)
	fr	élément d'image; pixel (abréviation)

4.62 факсимільне(-а) [передавання] [передача] [Процес] [Наслідок] сканування документа, перетворення його в електронні сигнали, які передає телекомунікаційна система, після чого його записують або відображають на дисплеї як копію оригіналу	en fr	facsimile transmission transmission en facsimilé
4.63 елемент Масив <u>зображенів</u> визначеного розміру	en fr	cell cellule
4.64 [безпосередня] сумісність [з наступними версіями] Здатність системи перемістити дані з найновішої (прогресивної) версії чи пакета програмного забезпечення до старішої (менш удосконаленої) версії	en fr	forward compatibility; upward compatibility compatibilité descendante
4.65 роздільна здатність Кількісна оцінка меж <u>роздільності</u> електронного зображення системи, поданої як число пар ліній на міліметр, які можна побачити в зображені тести-об'єкта наданої системи	en fr	resolving power limite de résolution
4.66 тест-оригінал Еталон, у якому подано такі елементи як тести-об'єкти, зразки та знаки, що їх використовують для оцінювання якості системи вихідного <u>електронного зображення</u>	en fr	test target cible d'essai
4.67 зсув зображення Пристрій регулювання <u>сканера</u> , який дає змогу області захоплення переміщуватися відносно області інформації захопленого документа	en fr	image offset offset d'image
4.68 роздільна здатність сканера Кількість <u>зображенів</u> (пікселей) або ліній, яка припадає на одиницю площини, використовувану для сканування документа	en fr	scanner resolution résolution du numériseur
4.69 роздільна здатність екрана Кількість <u>зображенів</u> в одиниці площині екрана монітора	en fr	screen resolution; display resolution résolution de l'écran; résolution de l'affichage
4.70 роздільна здатність принтера Кількість знаків або <u>зображенів</u> , яка припадає на одиницю площини паперу, поданого принтером	en fr	printer resolution résolution de l'imprimante
4.71 записувальний компакт-диск; CD-R <u>Оптичний диск</u> з властивістю компакт-диска, який може бути записано лише один раз (або в мультисесійних дисках лише один раз за сесію) системою запису користувача	en fr	compact disk recordable; CD-R (abbreviation) compact disque enregistrable; CD-R (abréviation)

4.72 файл даних

Дані, якими керують як дискретною одиницею

en data file
fr fichier

4.73 цифровий підпис

Блок даних, який додають до файла даних для того, щоб приймач міг пересвідчитися щодо автентичності оригіналу

en digital signature
fr signature numérique

4.74 розширення країв

В електронному зображенні, технічний прийом стиснення зовнішньої лінії країв

en edge enhancement
fr amélioration du bord

4.75 [викреслювання] [викреслення]

[Процес] [Наслідок] видалення документа з системи без доказів того, що він коли-небудь з'являвся в системі

en expungement
fr effacement permanent

4.76 видалення форми

Система (звичайно програмне забезпечення), яка видаляє «установлене» оцифроване зображення та залишає лише змінені дані, нанесені зверху

en forms removal
fr suppression de cadre

4.77 чорно-біла палітра зображення

Зображення, утворене з пікселей, що має палітру від чорного до білого

en grey scale image
fr image avec gradation de gris

4.78 ієархічне(-а) [керування зберіганням] [запам'ятовувальна система]

Система зберігання файла даних, яка використовує ряд електронних зберігальних механізмів від швидкого до повільного доступу, у межах яких файли даних може бути переміщено під контролем системи від одного пристрою до іншого

en hierarchical storage management; hierarchical storage system
fr système de stockage hiérarchique

4.79 стиснення без втрат

Спосіб стиснення файла даних, зображення якого після розпакування ідентичне нестислому зображеню оригіналу.

Примітка. Інформацію під час стиснення та розпакування не втрачають

en lossless compression
fr compression sans perte

4.80 стиснення з утратами

Спосіб стиснення файла даних, зображення якого після розпакування може не бути ідентичним початковому нестислому зображеню. Примітка. Інформацію під час стиснення може бути втрачено

en lossy compression
fr compression avec perte

4.81 багатофункційний системний дисковод

Оптичний диск, який використовують і як диск багаторазового записування та читання, і для повторного записування оптичних даних

en multi-functional drive system
fr système multifonction

4.82 системні файли

Файли, які містяться в комп'ютері для використання під час контролювання та роботи системи

en system files

fr fichiers système

4.83 номінальна ємність

Кількість доступних для споживача байтів на оптичному диску.

en nominal capacity

fr capacité nominale

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ**A**

aliasing	aliasing	4.38
aperture	aperture card scanner	4.19
	flying aperture scanner	4.23

B

backward	backward compatibility	4.56
bar	bar code	4.55
bit-mapped	bit-mapped image	4.02
black	black-and-white scanner	4.27

C

capacity	nominal capacity	4.83
capture	capture size	4.15
card	aperture card scanner	4.19
	optical card	4.46
cartridge	optical disk cartridge	4.50
case	case	4.49
CCD	CCD scanner (abbreviation)	4.28
CD-R	CD-R (abbreviation)	4.71
CD-ROM	CD-ROM (abbreviation)	4.45
cell	cell	4.63
change	phase change recording	4.52
character	optical character recognition	4.54
	intelligent character recognition	4.54
charge	charge coupled device scanner	4.28
code	bar code	4.55
COLD	COLD (abbreviation)	4.53
color scanner	{US}	4.29
colour scanner	(GB)	4.29

compact	compact disk-read only memory	4.45
	compact disk recordable	4.71
compatibility	backward compatibility	4.56
	forward compatibility	4.64
compression	image compression	4.35
	compression ratio	4.37
	lossless compression	4.79
	lossy compression	4.80
computer	computer output laser disk	4.53
coupled	charge coupled device scanner	4.28
D		
data	data file	4.72
	raster data	4.08
	vector data image	4.10
decompression	image decompression	4.36
device	photodiode device	4.18
	charge coupled device scanner	4.28
digital	digital signature	4.73
digitizer	digitizer	4.14
disk	optical disk	4.41
	video disk	4.42
	write-once-read-many optical disk	4.43
	rewritable optical disk	4.44
	compact disk-read only memory	4.45
	optical disk cartridge (ODC)	4.50
	computer output laser disk	4.53
	compact disk recordable (CDR)	4.71
display	display resolution	4.69
dithering	dithering	4.31
drive	optical drive	4.59
E		
edge	edge enhancement	4.74
effect	moiré effect	4.40
EIM	EIM (abbreviation)	4.04
electronic	electronic image	4.01
	electronic image management	4.04
	electronic imaging	4.03

element	electronic image grey scaling	4.26
enhancement	picture element	4.61
expungement	edge enhancement	4.74
	expungement	4.75
F		
facsimile	facsimile	4.13
	facsimile transmission	4.62
file	data file	4.72
film	roll film scanner	4.20
flat-bed	flat-bed scanner	4.22
flying	flying aperture scanner	4.23
	flying spot scanner	4.24
forms	forms removal	4.76
forward	forward compatibility	4.64
G		
grey	electronic image grey scaling	4.26
	grey scale image	4.77
H		
hierarchical	hierarchical storage system	4.78
	hierarchical storage management	4.78
high	high resolution monitor	4.58
I		
ICR	ICR (abbreviation)	4.54
image	electronic image management	4.04
	electronic image	4.01
	bit-mapped image	4.02
	raster image	4.07
	vector data image	4.10
	raster image processor	4.12
	electronic image grey scaling	4.26
	image compression	4.35
	image decompression	4.36
	image offset	4.67
	grey scale image	4.77
imaging	electronic imaging	4.03
intelligent	intelligent scanner	4.25
	intelligent character recognition	4.54

	J	
jukebox	(optical) jukebox	4.57
	L	
laser	computer output laser disk	4.53
linearity	linearity	4.39
logical	logical sector	4.60
lossless	lossless compression	4.79
lossy	lossy compression	4.80
	M	
magneto	magneto optic recording	4.51
	MO recording	4.51
management	electronic image management	4.04
master	master (noun)	4.06
memory	optical memory	4.05
	compact disk-read only memory	4.45
microfiche	microfiche scanner	4.21
moiré	moiré effect	4.40
monitor	high resolution monitor	4.58
multi-functional	multi-functional drive system	4.81
	N	
nominal	nominal capacity	4.83
	O	
OCR	OCR (abbreviation)	4.54
ODC	ODC (abbreviation)	4.50
only	compact disk-read only memory	4.45
optic	magneto optic recording	4.51
optical	optical memory	4.05
	optical disk	4.41
	write-once-read-many optical disk	4.43
	rewritable optical disk	4.44
	optical card	4.46
	optical tape	4.47
	optical disk cartridge	4.50
	optical character recognition	4.54
	(optical) jukebox	4.57
	optical drive	4.59
output	computer output laser disk	4.53

	P	
pet	pel (abbreviation)	4.61
phase	phase change recording	4.52
photodiode	photodiode device	4.18
picture	picture element	4.61
pixel	pixel (abbreviation)	4.61
power	resolving power	4.65
printer	printer resolution	4.70
processor	raster image processor	4.12
	R	
raster	raster image	4.07
	raster data	4.08
	raster scan	4.09
	raster image processor	4.12
ratio	compression ratio	4.37
read	compact disk-read only memory	4.45
recognition	optical character recognition	4.54
	intelligent character recognition	4.54
recordable	compact disk recordable	4.71
recording	magneto optic recording	4.51
	phase change recording	4.52
removal	forms removal	4.76
resolution	resolution	4.34
	display resolution	4.69
	high resolution monitor	4.58
	printer resolution	4.70
	scanner resolution	4.68
	screen resolution	4.69
resolving	resolving power	4.65
rewritable	rewritable optical disk	4.44
RIP	raster image processor	4.12
· roll	roll film scanner	4.20
	S	
scale	grey scale image	4.77
scaling	electronic image grey scaling	4.26
	scaling	4.33
scan	raster scan	4.09

	scan size	4.15
	scan time	4.16
scanner	scanner	4.17
	aperture card scanner	4.19
	roll film scanner	4.20
	microfiche scanner	4.21
	flat-bed scanner	4.22
	flying aperture scanner	4.23
	flying spot scanner	4.24
	intelligent scanner	4.25
	black and white scanner	4.27
	charge coupled device scanner	4.28
	CCD scanner (abbreviation)	4.28
	colour scanner (GB)	4.29
	color scanner (US)	4.29
	scanner threshold	4.32
	scanner resolution	4.68
sector	logical sector	4.60
screen	screen resolution	4.69
signature	digital signature	4.73
size	scan size	4.15
spot	flying spot scanner	4.24
storage	hierarchical storage system	4.78
system	hierarchical storage system	4.78
	multi-functional drive system	4.81
	system files	4.82

T

tape	optical tape	4.47
target	test target	4.66
term	pel (abbreviation) (deprecated term)	4.61
test	test target	4.66
threshold	scanner threshold	4.32
tiling	tiling	4.30
time	scan time	4.16
track	track	4.48
transmission	facsimile transmission	4.62

U

upward	upward compatibility	4.64
---------------	----------------------	------

	V	
vector	vector data image	4.10
	vector	4.11
video	video disk	4.42
	W	
white	black-and-white scanner	4.27
WORM	WORM (abbreviation)	4.43
write-once-read-many	write-once-read-many optical disk	4.43

ДОДАТОК Б
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК ФРАНЦУЗЬКИХ ТЕРМІНІВ

A

amélioration	amélioration du bord	4.74
aperture	numériseur du type «flying aperture»	4.23
ascendante	compatibilité ascendante	4.56
assistance	numériseur à assistance intégrée	4.25

B

balayage	balayage par ligne	4.09
bande	bande optique	4.47
barre	code barre	4.55
blanc	numériseur en noir et blanc	4.27

C

capacité	capacité nonimale	4.83
caractères	reconnaissance optique de caractères	4.54
carte	carte à mémoire optique	4.46
cartes	numériseur de cartes à fenêtre	4.19
cartouche	cartouche de disque optique	4.50
CCD	numériseur à CCD	4.28
CD-R	CD-R (abréviation)	4.71
CD-ROM	CD-ROM (abréviation)	4.45
CDO	CDO (abréviation)	4.50
cellule	cellule	4.63
changement	changement de densité de points	4.33
	enregistrement par changement de phase	4.52
cible	cible d'essai	4.66

code	code barre	4.55
COLD	COLD (абрэвiation)	4.53
compact	compact disque enregistrable	4.71
	ompact disque ROM	4.45
compatibilité	compatibilité ascendante	4.56
	compatibilité descendante	4.64
compressio	compression avec perte	4.80
	compression (d'une image)	4.35
	compression sans perte	4.79
	taux de compression	4.37
couleur	numériseur couleur	4.29
crénelage	crénelage	4.38
D		
décompression	décompression (d'une image)	4.36
densité	changement de densité de points	4.33
descendant	compatibilité descendante	4.64
disque	disque optique	4.41
	disque non réinscriptible	4.43
	disque réinscriptible	4.44
	compact disque enregistrable	4.71
	compact disque ROM	4.45
	cartouche de disque optique	4.50
	vidéo disque	4.42
documents	GED (абрэвiation)	4.04
données	données en mode points	4.08
E		
effacement	effacement permanent	4.75
électronique	gestion électronique de documents	4.04
	imagerie électronique	4.03
	gradation électronique de gris d'une image	4.26
élément	élément d'image	4.61
enregistrement	enregistrement magnéto-optique	4.51
	enregistrement MO (абрэвiation)	4.51
	enregistrement par changement de phase	4.52
enveloppe	enveloppe de protection	4.49
F		
facsimile	facsimile	4.13
	transmission en facsimile	4.62

fenêtre	numériseur de cartes à fenêtre	4.19
fichier	fichier	4.72
fichiers	fichiers système	4.82
flying	numériseur du type «flying aperture»	4.23
	numériseur du type «flying spot»	4.24
format	format de numérisation	4.15
	G	
GED	GED (abréviation)	4.04
gestion	gestion électronique de documents	4.04
gradation	gradation électronique de gris d'une image	4.26
	H	
haute	moniteur haute résolution	4.58
	I	
image	image électronique	4.01
	image numérisée	4.02
	image en mode points	4.07
	image numérisée en mode vecteur	4.10
	gradation électronique de gris d'une image	4.26
	compression (d'une image)	4.35
	décompression (d'une image)	4.36
	élément d'image	4.61
imagerie	imagerie électronique	4.03
images	processeur d'images en mode points	4.12
int̄igr̄e	numériseur à assistance intégrée	4.25
	J	
jukebox	jukebox	4.57
	L	
lecteur	lecteur optique	4.59
lecteur-enregistreur	lecteur-enregistreur optique	4.59
lignes	balayage par lignes	4.09
limite	limite de résolution	4.65
linéarité	linéarité	4.39
logique	secteur logique	4.60
	M	
magnéto-optique	enregistrement magnéto-optique	4.51
maître	support maître	4.06
mémoire	mémoire optique	4.05
	carte à mémoire optique	4.46

microfiches	numériseur de microfiches	4.21
microfilms	numériseur de microfilms en rouleau	4.20
mode	image en mode points	4.07
	données en mode points	4.08
	image numérisée en mode vecteur	4.10
	processeur d'images en mode points	4.12
moiré	moiré	4.40
moniteur	moniteur haute résolution	4.58
N		
noir	numériseur en noir et blanc	4.27
non réinscriptible	disque non réinscriptible	4.43
numérisation	format de numérisation	4.15
	temps de numérisation	4.16
numérisée	image numérisée en mode vecteur	4.10
numériseur	numériseur/explorateur	4.17
	numériseur couleur	4.29
	numériseur de cartes à fenêtre	4.19
	numériseur de microfilms en rouleau	4.20
	numériseur de microfiches	4.21
	numériseur à plat	4.22
	numériseur du type «flying aperture»	4.23
	numériseur du type «flying spot»	4.24
	numériseur à assistance intégrée	4.25
	numériseur en noir et blanc	4.27
	numériseur à CCD	4.28
	seuil d'un numériseur	4.32
O		
offset	offset d'image	4.67
optique	mémoire optique	4.05
	disque optique	4.41
	carte à mémoire optique	4.46
	bande optique	4.47
	cartouche de disque optique	4.50
	reconnaissance optique de caractères	4.54
	lecteur optique	4.59
	lecteur-enregistreur optique	4.59

P

pavage	pavage	4 30
phase	enregistrement par changement de phase	4 52
photodiode	photodiode	4 18
PIMP	PIMP (abréviation)	4 12
piste	piste	4 48
pixel	pixel (abréviation)	4 61
plat	numériseur à plat	4 22
points	image en mode points données en mode points processeur d'images en mode points changement de densité de points	4 07 4 08 4 12 4 33
processeur	processeur d'images en mode points	4 12
protection	enveloppe de protection	4 49

R

reconnaissance	reconnaissance optique de caractères	4 54
réinscriptible	disque réinscriptible	4 44
résolution	limite de résolution résolution résolution de l'écran résolution de l'affichage résolution de l'imprimante résolution de numériser moniteur haute résolution	4 65 4 34 4 69 4 69 4 70 4 68 4 58
ROC	ROC (abréviation)	4 54
rouleau	numériseur de microfilms en rouleau	4 20

S

scanner	scanner	4 17
secteur	secteur logique	4 60
seuil	seuil d'un numériseur	4 32
signature	signature numérique	4 73
«spot»	numériseur du type «flying spot»	4 24
support	upport maître	4 06
suppression	suppression dé cadré	4 76
système	système de stockage hiérarchique système multifonction fichiers système	4 78 4 81 4 82

	T	
taux	taux de compression	4.37
temps	temps de numérisation	4.16
tramage	tramage	4.31
transmission	transmission en facsimile	4.62
type	numériseur du type «flying aperture»	4.23
	numériseur du type «flying spot»	4.24
	V	
vecteur	vecteur	4.11
vidéodisque	image numérisée en mode vecteur	4.10
	vidéodisque	4.42
	W	
WORM	WORM (abréviation)	4.43

ДОДАТОК НА
(довідковий)

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

В

- вектор 4.11
- виведення даних на лазерний диск комп'ютерне 4.53
- видалення форми 4.76
- викреслення 4.75
- викреслювання 4.75
- відгалужувач оптичний 4.47
- відеодиск 4.42

Д

- дані растрові 4.08
- диск багаторазового записування та читання 4.43
- диск багаторазового записування та читання оптичний 4.43
- диск-картридж оптичний 4.50
- диск оптичний 4.41
- диск перезаписування оптичний 4.44
- дисковод 4.57
- дисковод оптичний 4.57
- дисковод системний багатофункційний 4.81
- доріжка звукова 4.48

Е

- елемент 4.63
 - елемент зображенувальний 4.61
 - ефект муаровий 4.40
- Є**
- ємність номінальна 4.83
- З**
- записування магнітно-оптичне 4.51
 - здатність екрана роздільна 4.69
 - здатність принтера роздільна 4.70
 - здатність роздільна 4.65
 - здатність сканера роздільна 4.68
 - зменшення стиснення зображення 4.36
 - зображення відтінків сірого електронне 4.26
 - зображення даних векторне 4.10
 - зображення електронне 4.01
 - зображення процесора растрове 4.12
 - зображення растрове 4.07
 - зображення електронне 4.03
 - зсув зображення 4.67

І	С
імітація півтонів 4.31	сектор логічний 4.60
імітування півтонів 4.31	система запам'ятовувальна ієрархічна 4.78
К	сканер 4.17
карта оптична 4.46	сканер апертурної карти 4.19
керування електронним зображенням 4.04	сканер з рухомою апертурою 4.23
керування зберіганням ієрархічне 4.78	сканер з рухомою світловою плямою 4.24
код штриховий 4.55	сканер із зарядовим зв'язком 4.28
компакт-диск для читання запам'ятовувальний 4.45	сканер інтелектуальний 4.25
компакт-диск записувальний 4.71	сканер кольоровий 4.29
корпус блока системного 4.49	сканер мікрофіш 4.21
кратність стиснення 4.37	сканер планшетний 4.22
Л	сканер рулонної плівки 4.20
лінійність 4.39	сканер чорно-білий 4.27
М	сканування раstroве 4.09
масштабування 4.33	сканування формату 4.15
межа сканера 4.32	стиснення без втрат 4.79
монітор з високою роздільністю 4.58	стиснення з утратами 4.80
О	стиснення зображення 4.35
оригінал 4.06	строк сканування 4.16
охоплення формату 4.15	сумісність безпосередня 4.64
П	сумісність з наступними версіями 4.64
палітра зображення чорно-біла 4.77	сумісність обернена 4.56
пам'ять оптична 4.05	східчастість 4.38
передача факсимільна 4.62	Т
перетворювач 4.14	тест-оригінал 4.66
підпис цифровий 4.73	Ф
піксель 4.61	фаза обернення записування 4.52
подання зображення раstroве 4.02	файл даних 4.72
привід оптичний 4.59	файли системні 4.82
Р	факсиміле 4.13
роздільність 4.34	фотодіод 4.18
розвізнавання символів інтелектуальне 4.54	CCD-сканер 4.28
розвізнавання символів оптичне 4.54	CD-R 4.71
розташування вікон 4.30	CD-ROM 4.45
розташування вікон мозаїчне 4.30	EIM 4.04
розширення країв 4.74	МО записування 4.51

ДОДАТОК НБ
(довідковий)

**ПЕРЕЛІК НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ УКРАЇНИ,
ЗГАРМОНІЗОВАНИХ З МІЖНАРОДНИМИ
НОРМАТИВНИМИ ДОКУМЕНТАМИ,
НА ЯКІ є ПОСИЛАННЯ В ЦЬОМУ СТАНДАРТИ**

ДСТУ ISO 1087:2007 Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання (ISO 1087-1:2000, IDT)

ДСТУ ISO 3166-1:2000 Коди назв країн світу (ISO 3166-1:1997, IDT)

Код УКНД 01.040.37; 37.080

Ключові слова: елемент зображення, керування електронним зображенням, роздільна здатність екрана, монітор з високою роздільністю, стиснення зображення, сканер.

Редактори С. Волосатова, Н. Куземська

Технічний редактор О. Касіч

Коректор Т. Калита

Верстальник Л. Мялківська

Підписано до друку 12.06.2012. Формат 60 x 84 1/8.
Ум. друк. арк. 3,25. Зам. 959 Ціна договірна.

Виконавець

Державне підприємство «Український науково-дослідний
і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ»)
вул. Святошинська, 2, м. Київ, 03115

Свідоцтво про внесення видавця видавничої продукції до Державного реєстру
видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції від 14.01.2006 серія ДК № 1647